

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

**NØRRE ØRSLEV
UNGDOMSSKOLE
1977**

NØRRE ØRSLEV UNGDOMSSKOLE

Årsskrift 1977

Livet

Se!

se solen. solen,
føl luften i det levende bryst,
græsset under foden i glæde, glæde –,
endnu lever du jo –!
o, se, solen står op,
se, dit barn sover,
– se –!
endnu lever du jo,
din kvinde glæder sig i dit hus –
– fyld dine øjne med det varme, herlige lys –,
levende broder –!

Gustav Munch-Petersen

Kære ven - Kære medborger - Kære menneske

ENDELIG FREDAG
Jeg elsker dig
(i hvert fald i dag)
TOM BOGS SKAL SKILLES
»DET ER CODYL-ORANGE MAND«
»VI FIK ORLA PØLLER TIL AT GÅ«
SENIL — KONFUS ??? !!! — JA — MASKE!
Sensation:
DANSK PIGE MED
I GIDSELFLY
KRISTEN OVERLÆGE LEVER PÅ POLSK
IDYLLISK SAMLIV ENDE I
KÆMPEDRAMA: MUN BLEV
STUKKET AF EN MYG
Hemmeligheden bag verdens bedste te:
BRUG KOGT VAND

Der truer os i tiden
en ond, usynlig magt
vor egen sikre viden,
som sprængte med foragt,
den skænkede natur
og nedskrev Adams billed
til skyggen på en mur.

Dette vers skrev Ole Wivel til Båring Højskoles indvielse i 1953. Jeg vil gerne her på tærsklen til 1978 tage udgangspunkt i verset + ovenstående.

Vi kaster os over BILLEDBLADET og SE OG HØR – *pragfuldt* den ene sladderhistorie efter den anden – reklame sluger vi råt – nyhedsmedierne ser en ære i at sætte nyhedsstoffet op på den mest sensationelle måde – jo mere sensation jo mere salg. Endelig fredag (som et dagblad så smukt udtrykker det hver eneste fredag) – tænk to dage, hvor man har fri til at kaste sig over alle de behagelige ting i tilværelsen. Ordene: »Jeg elsker dig« bruger vi med en ligegyldighed, som når man drikker et glas vand. Alt i alt OVERFLADE.

Jeg har hermed påstået, at en stor del af den danske befolkning er mest optaget af det overfladiske og det behagelige i tilværelsen.

Hvad angår det overfladiske, hænger det uløselig sammen med vores luksussamfund, der er sammensat af små enheder. Alt er sammensat af enheder, men det der er galt her er, at enhederne står hver for sig. Hvis tingene skal fungere tilfredsstillende, er det nødvendigt, at enhederne kender hinanden og respekterer hinanden. Men hvordan

kan man respektere noget, man ikke kender? Med den eksplosive kraft udviklingen har haft de sidste 15 år, kan man ikke fortænke folk i, at de giver op – tilegner sig en tilsløret minimumsviden (måske gennem Ekstrabladet og BT), og får luft for deres harme f. eks. gennem en spalte, der hedder: »Sig din mening«. Alle i dette land ved, at der var et dansk gidsel med i Lufthansa-flyet – mange, at Tom Bogs skal skilles, men få er klar over, hvordan det økonomiske kredsløb fungerer i sin helhed. Dette er sagen i en nøddeskal, samfundet er blevet så kompliceret, at mange giver op på forhånd – læser om aldeles ligegyldige ting, plejer egne interesser, og ser kun helhed på overfladen.

Det er dejligt at bevæge sig på overfladen, skyde det ubehagelige fra sig (det er ikke mit bord) – gå let hen over genvordigheder, i det hele taget, få tilværelsen til at blive så behagelig som overhovedet mulig for en selv i nuet. Her må konstateres, at dette ikke er holdbart i længden. Vi har set mange tilfælde, hvor mennesker er gået til grunde, hovedsageligt fordi tilværelsen blev uudholdelig for dem.

Tilværelsen bliver uudholdelig, hvis man glemmer naturens cyklus/menneskets cyklus. I skrivende stund er det efterår, det blæser, regnen siler ned, og det er koldt – et rigtigt surt efterårsvejr. Alligevel er denne årstid også dejlig. Dels på grund af de dejlige efterårsfarver – den grødende regn – de fantastisk store fugleflokke, der aftegner sig på himlen i forskellige billeder, og dels fordi man ved, at om små fem måneder er foråret på vej – foråret med dets spirende kræfter, hvor alt vågner på ny. Foråret er dejligt, men også efteråret, hvis man vil tage det, for det det er. På samme måde fungerer menneskets cyklus. Der er de mørke sider og de lyse sider i tilværelsen – de åbne situationer og de lukkede situationer – de dynamiske faser og de statiske faser – livshjulet går rundt og rundt.

Vi ved, hvad der sker, hvis man kapper noget af et hjul, det går i stå, det kan ikke mere løbe rundt. Livshjulet går i stå, hvis man viger udenom de mørke sider, gemmer de lukkede situationer, og i de statiske faser kun tænker på de dynamiske faser. Dette ved vi, og denne viden har vi sprængt med foragt. Vi kan, hverken overfor os selv eller andre være bekendt, at lade tilværelsen smuldre bort mellem hænderne på os.

Kierkegård har et sted sagt følgende: »Livet er livsanstrengende«. Det vil med andre ord sige, hvis man ikke vil se anstrengelsen i øjnene, eller hvis man helt undgår den, så lever man ikke.

Derfor kære ven – kære medborger – kære menneske, vi må ud af vores overfladementalitet, bekæmpe den onde usynlige magt, og blive os selv dette bevidst: At livet ikke er noget, der er os givet, men vi må erobre det, give os selv ved stadig fornyet indsats. *Dagny Rytz.*

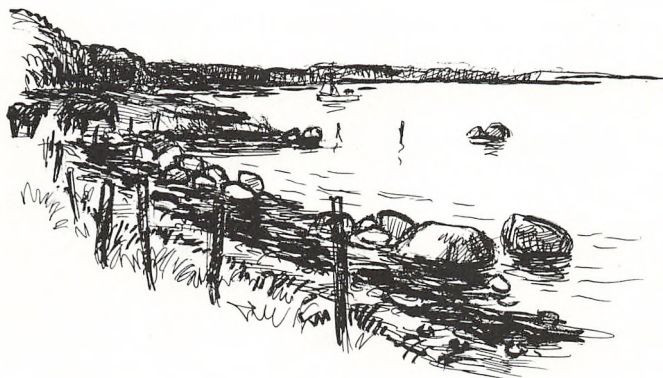
Hvor kommer en mening eller en holdning fra?

– Det er jo sådan her i livet, at de fleste mennesker har en mening om næsten alt muligt – men hvor kommer den fra? – Man spør' sig selv!

– Ja, den gængse, udbredte opfattelse er jo, at en mening, det er en opfattelse eller en holdning man har til et eller andet, bygget på argumenter, d. v. s., at der er konkrete eller teoretiske kendsgerninger der gør, at man synes det man gør. – Det lyder jo ganske enkelt og næsten objektivt. – Og det lyder også godt på en måde, for det ville nemlig bevirke, at de rigtige beslutninger altid ville blive taget, – og at alle de personer, disse rigtige beslutninger vedrører, ville blive til glade og harmoniske mennesker, der ville være tilfredse med livet, og det lyder unægteligt besnærende, rent umiddelbart i hvert fald. – Men gud ske lov forholder det sig da heller ikke sådan. – Jeg var lige ved at blive helt svedt – for sikke da en forbandet kedelig og farveløs verden man da lallede rundt i. – Blottet for fantasi, energi og forsøg på at løse problemer på andre måder, end hvad disse såkaldte argumenter dikterede en at gøre. Man var helt i argumenternes vold. – Det minder mig om en lærertype, der er kommet på mode de sidste år. – Teknokraten, den vidensdikterede teknokrat, der formidler viden viden viden. – På den ene side og på den anden side, og så kan man jo osse se på det fra en tredje, fjerde vinkel . . . flere perspektiver, flere aspekter o. s. v. – Men hvad er rigtigt? – Det er ikke det sagen drejer sig om, men formidling af viden, siger han. – Og der sidder så de stakkels børn og ser en sag fra den ene side og den anden deruda'. Og så må de selv tage stilling. Teknokraten er hævet over den slags følelsesbelastede foreteelser i en undervisnings-situation. – Men teknokraten har ophævet den praktiske side af sagen undervisning, hans uddannelse er meningsløs, hans erfaringer ubrugelige, hans oplevelser i livet, hvis han da kender noget til det, er ligegyldige, – for han vil jo ikke fortælle børn derom. Han vil ikke tage stilling, for han må jo endelig ikke påvirke, og slet ikke følelsesbetonet. – Han vil ikke fortælle noget om hvad han finder rigtigt eller forkert, – det skal børnene sandelig selv finde ud af, uagtet de har dårlige muligheder og forudsætninger for at skelne mellem skidt og kanel. – I øvrigt vil han overhovedet næppe høre tale om, at noget er rigtigt eller forkert. – Han vil ikke, eller hjælper i hvert fald ikke

børnene fremad i det liv de skal leve. – Og så hænger de da der og spræller i vægtløs tilstand, og slår slag i luften, men opnår ingen kontakt. – Helt overladte til sig selv – til frustrationen, til skoletrætheden – til sig selv at finde frem til hvordan mon livets muligheder og meninger er. Og det skønt der dog har levet mennesker på jorden i titusinder af år, som trods alt nok har fundet ud af både det ene og det andet fornuftige her i tilværelsen. – Men tilbage til argumenterne. – Hvad kom først argumentet eller meningen. Jeg oplever, og tror derfor også, at først har man en mening, og for at gøre denne mening mere værdifuld over for andre støver man alle de ting op af jorden, som kan underbygge og støtte de synspunkter man har vedrørende dit og dat. – Meningen kommer altså før argumenterne. – For at få mere at vide om det kan man jo prøve at se på, hvordan man har det med at ændre indstilling til et eller andet. – Det kniber det jo gevaldigt med. – Man kommer med små udflugter, tør ikke sige noget sådan helt uden omsvøb. Præsterer verbale broderier, løfter skuldrene og anvender alle de gebærder og gestikulationer, som man finder det nødvendigt, når man føler sig presset. – For det værste der kan ske for en, er at man taber ansigt – blivere til grin. – Men det kan man også blive helt skrap til at undgå. At øvelse gør mester er jo en gammel sandhed. – Men det er altså noget emotionelt man foretager sig, helt og holdent. – Og det leder så frem til, at en mening er et udtryk for følelser, så kommer argumenterne i anden række. – En mening, er et produkt af summen af de oplevelser man har haft. – Som et fotografi af livskraftens springvand i hjertet.

Erik Lings Kjelgaard.

Fregler

Det gamle firma

Dan og Mark sad en kold og stormfuld vinteraften og diskuterede vanskelighederne ved at få det gamle »familieforetagende« Dan-Mark til at fungere. Der var selvfølgelig ingen øjeblikkelig fare, det var jo et gammelt velkonsolideret firma, der kunne låne hos sine naboer i økonomisk svære tider; men det var nu alligevel lidt beskæmmende ikke at kunne klare sig selv. Nu var det sådan, at en del af vanskelighederne ikke direkte havde noget med økonomi at gøre, og det var dem, man diskuterede i øjeblikket.

»Ærgerligt,« sagde Dan. »Nu har vi møjsommeligt opbygget et lille samfund, som alle kan føle sig trygge i, og så har vi alligevel alt det vrøvl, som skyldes egoistiske personalegruppers begærlighed og det enkelte menneskes mangel på medmenneskelig solidaritet.«

»Nå, nå,« svarede Mark. »Jeg er ikke helt enig. Det vi har lavet er nok et samfund, hvori ingen behøver at sulte eller fryse, og heldigvis er det sådan; men netop derfor har folk fået overskud til at søge udfordring på andre områder, på tilværelsens menneskelige kvaliteter om du vil, og det har de måske ikke gode muligheder for. Det vi ser omkring os i firmaet er i alt for høj grad lavet af og for intelligente mennesker. Skrivebordsplanlægning er ført ud i livet uden at det har interesseret andre end de, der har lavet planerne. Det er sket i den bedste mening naturligvis, men det har altså ikke engageret ret mange.«

»Ja, men hvis skyld er det?« spurgte Dan. »Er det ikke fordi folk har fået det for godt, at de ikke rigtig gider interessere sig for virksomhedens forhold og ikke vil tage et medansvar. Og når det er blevet sådan, har de vel heller ikke krav på at få indflydelse på det der sker.«

»Jo, vist har folk da krav på indflydelse,« sagde Mark. »Fremtiden er begyndt, og den tegner sig tydeligt. Eliten kører løbet og tror oven i købet, at den ofrer sig. Flertallet hygger sig i økonomisk velbjergede »personalecirkler« og ytrer sig kun, når dets cirkler trues. Resten henvises til at sidde udenfor, der er ikke brug for dem. Den fremtid bør flest muligt have medindflydelse på at ændre. Jeg tror også, at mange flere ville tage et medansvar, hvis de fik reel indflydelse; men reel indflydelse er i vort firma det samme som økonomisk magt, og så længe den økonomiske magt er samlet hos de få, må disse få også bære det fulde ansvar. Tillidskrisen bliver større på den måde.

»Sikke noget sludder,« svarede Dan. »Så længe firmaet har eksiste-

ret, har det været styret af et mindretal, der kendte virkeligheden og havde overblik til at styre efter bestemte mål. Det har været til gavn for alle. Det er, som om du vil afskaffe styringen og i stedet indsætte den blinde skæbne. Det bliver til gavn for ingen. Man kan ikke gøre tillidskrisen til et spørgsmål om økonomi eller medejendomsret.«

Dan og Mark opnåede ikke enighed om ret meget, men de blev dog enige om, at hvis der kunne skabes større tillid blandt de enkelte på arbejdspladsen, og hvis der kunne opnås en bedre samhørighed personalegrupperne imellem, så ville fremtiden nok tegne sig lysere i firmaet Dan-Mark. Hvad synes du?

H. Kimer.

At være eller være onkel, det er spørgsmålet

Den mærkværdige overskrift har sin forklaring og bør ikke skræmme nogen fra at læse videre. Og første del af artiklen kunne med rimelighed kaldes selvfølgeligheder og banaliteter, det bør heller ikke skræmme nogen.

Hvordan forholder en onkel sig til sin nevø eller niece? Det generelle er, at han praktisk talt har undskyldninger for alt, hvad nevøen kan finde på. Har nevøen givet en kammerat et blåt øje, skal onkelen nok finde en god undskyldning, som fritager nevøen fra ethvert ansvar. Har nevøen smadret en stor, dyr rude, kan man rolig regne med at onkelen siger, sådan er drenge jo.

Det er vel hvad vi forstår ved en god og forstående onkel. Hans udgangspunkt er at barnet er godt, og hvis der alligevel er noget som ikke er så godt, så skyldes det omstændighederne. Principielt er psykologens og pædagogens udgangspunkt det samme, når han konstaterer en eller anden »misvækst« hos en klient og derefter konkluderer, at det skyldes forældrene, skolen, samfundet eller det kapitalistiske system.

Umiddelbart er onkelens, psykologens og pædagogens holdning til medmennesket sympatisk, men at holdningen samtidig indebærer, at man opfatter medmennesket som patient overses tit. Baggrunden for behandlersamfundet – det mener jeg godt, man kan kalde Danmark her i 70'erne – er netop, at man opfatter mennesket som godt, og hvis det ikke er godt, så opfatter man det som patient, og behandler det som sådan.

Men et er det, at man opfører sig som onkel over for sit medmenneske – det er i øvrigt en opførelse, som mange anser for den rette – noget andet er det at opføre sig som onkel over for sig selv.

Forskellen mellem at have sig selv som onkel og et andet menneske som onkel, kan udtrykkes på følgende måde: Morderen, som forsvarer sig selv f. eks. ved at henvise til sin opvækst på Vesterbro, har sig selv som onkel. Hvis morderens forsvarer derimod fremfører de samme synspunkter, er forsvareren onkel for morderen. Forsvarerens forsvar for morderen anser vi måske for troværdigt, det gør vi derimod ikke med morderens forsvar for sig selv. Tværtimod. Vi er mere tilbøjelige til at opfatte morderens forsvar som uværdigt og hyklerisk.

Selv om de fleste vil være enige i at morder og forsvarer i en og samme person er uværdigt, vover jeg at påstå, at alle mennesker er

om ikke morder og forsvarer så ihvertfald onkel til sig selv. Det kræver nok sin forklaring.

Vi kender vist alle den situation, at vi har et arbejde at udføre og ikke får det udført. Hvis man i en sådan situation begynder at undskyldte sig selv, opfører man sig som onkel over for sig selv. Eller hvis man en dag vil ud og more sig med vennerne og ikke har nogle penge og derfor gokker en gammel dame ned og undskylder sig med, at man får for lidt i lommepenge, ja så er man i allerhøjeste grad onkel til sig selv.

Men man kan også være så meget onkel til sig selv, at det går ud over andre.

Vi forestiller os et ægteskab, hvor de seksuelle lyster – det er med vilje jeg ikke skriver seksuelle behov – går i hver sin retning. Konen har ikke lyst til det manden har og/eller omvendt. (Det er måske mere almindeligt end man tror?) Hvis f. eks. manden i en sådan situation ophøjer sine lyster til behov, er der ikke langt til at kræve sine »behov« opfyldt. Vi er jo af den opfattelse, at det er en menneskeret at få opfyldt sine behov. Så hvis konen af moralske eller lignende grunde ikke ønsker at opfylde mandens »behov«, er manden i sin »gode ret« til at gå ud i byen for at dække sine »behov«. Eller hvis konen i ærbødighed for mandens »behov« går ind på at opfylde disse, så er hun ofret på behovets alter. Konsekvenserne er i begge tilfælde et overgreb for konens vedkommende, og en kasten ansvaret fra sig for mandens vedkommende.

Konklusionen på denne artikel bliver: Vil man være onkel for sig selv, vil man ikke tage ansvar for sig selv. Og vil man ikke ansvaret, vil man ikke friheden.

Jeg vil slutte med at ønske, at I bliver mindre og mindre onkel til jer selv vel vidende, at I altid vil være onkel til jer selv.

Onkel.

Jens Elsinger sender hermed en hilsen til dem han kender af årsskriftets læsere. Elsinger var lærer på skolen 1976–77.

Indtryk fra en sovjetrejse

I februar 1977 var vi 15 elever og 2 lærere fra Den frie Lærerskole i Ollerup, der tog på en 8-dages studietur til Sovjet. Turen var et led i en 4-ugers opgave, hvor jeg arbejdede med »De russiske revolutioner og sovjetstatens opbygning«. Rejsen foregik pr. fly med 3 dages ophold i Leningrad og 4 dage i Moskva. Turen kostede os 1500 kr., hvilket er fantastisk billigt for rejse, 1. klasses hoteller, kost, guide, busser, en tur i statscirkus og i opera.

Leningrad var første mål. Det var -27 grader Celsius og vores guide, som ved færre kuldegrader ikke har handsker på, havde det nu. Han hed Mark og var russer og sovjetborger, men dansk i sprog og tænkemåde. Vi giver på et tidspunkt udtryk for at russerne virker glade, hvortil Mark med et lille smil svarer: for hvad? Mark viste os rundt i Vinterpaladset, Isaackkatedralen, i fæstningen o.s.v. Overalt er der enorme rigdomme fra zartiden. Man kan gå i flere dage og se på guld, sølv, malakit, diamanter og malerier. Alene i Vinterpaladset er der så mange kunstgenstande, at skal man ofre et minut på hver, må man regne med at skulle bruge 8 år af sit liv – døgnet rundt. Man bliver mæt – og forarget. Selv om man ikke er tilhænger af revolutioner, det nuværende sovjetiske system eller den vestlige kapitalisme, forstår man at en eller anden revolution var nødvendig i Rusland. Mark har humor. Under henvisning til Benjamin Jacobsens bog »Midt i en klunketid«, udtrykte han, at man dengang levede midt i en malakittid. Han talte glimrende dansk, henviste suverænt til Danmarks-historien, dansk litteratur, bibelen, andelsbevægelsen, Grundtvig og Kierkegård. Han havde været på tre dages besøg i Danmark – resten havde han tilegnet sig på universitetet i Leningrad.

Det var lige så koldt i Moskva, men når solen skinner og guiden fortæller spændende ting, glemmer man helt at fryse. En ting vi alle var spændt på var, om man kunne færdes frit derovre. Det kunne man, når ellers det stramme program tillod det. Om man så blev overvåget – det ved jeg ikke. Nogle af os var udsat for at møde en fyr med mørke briller op til flere gange i henholdsvis varehus, boghandel, teater og natclub. Han var meget hjælpsom. Men under en samtale begyndte han at kritisere det sovjetiske system. Han bar hele tiden de mørke briller og havde tøj på af vestligt tilsnit. Om sådan en var en tilfreds sovjetborger eller udsendt af systemet for at høre vores me-

ning eller måske noget helt andet, det fik vi aldrig svar på. Jeg var i hvert fald ikke tryk i selskab med ham.

Vi besøgte også skoler, hvor vores indtryk var, at børnene var glade. De var stolte af deres land og viste os interesse og venlighed. Vi talte om, at man ved et besøg som vores kan arrangere de ydre rammer, men man kan ikke få børn til at spille rollen som glade og trykke til ære for en studiegruppe.

Det er svært at danne sig et klart billede af den sovjetiske borgers levestandard i dag. Indtryk fra turen, guidens oplysninger og artikler plus statistikker danner grundlag for min beskrivelse.

En gennemsnitsborger har en gennemsnitsløn på 150 rubler (ca. 750 kr.) om måneden. Af den anvender han over halvdelen til mad og drikkevarer. I normalkosten får han kun 70 pct. af det kød og mælk danskeren får, da der ikke er tilstrækkeligt af disse produkter på markedet. Sovjetborgeren køber solidt tøj, der kan holde i lang tid, dels fordi hans økonomi ikke er så god, dels fordi der ikke er modepræget og smart tøj af betydning på markedet. Udgiften til boligen er derimod minimal, idet huslejen, der betales til ejeren, staten, kun udgør 5 pct. af indkomsten. Boligen er lille, højst 50 m² til en familie på 3-4 personer. I almindelighed får sovjetborgeren ikke råd til at købe bil grundet den lave indkomst og den sparsomme produktion af personbiler til indenlandsk brug. At komme i biografen eller teatret eller på restaurationsbesøg er en slags privilegium, som først og fremmest de rige og indflydelsesrige kan nyde godt af. Når de er mættet, kan den menige befolkning købe billetter, hvis de har penge til det, men det har de sjældent. Lenin og hans tanker berømmes på alle mulige og umulige steder, hvorimod Stalin, der dog var leder under den industrielle udvikling efter 1917, ikke nævnes eller vises en eneste gang. Man kan så give sig til at spekulere over, om den ensidighed i oplysning er generel i Sovjet, og det er jeg tilbøjelig til at tro. Ud fra det er det forståeligt, at sovjetborgeren finder sig i et dagligt liv, der er slidsomt og kedeligt. Han får den oplysning, at han har det godt, måske bedre end en borger i vesten, og at de turister, der kommer til Sovjetunionen, er den forkælede overklasse fra de kapitalistiske lande.

Socialt set har russeren det ikke så dårligt. Fra statens side sørges der for børnehaver, skoler og undervisning til børnene. Imod dette kræves af forældrene arbejder. Et ledende princip på arbejdspladserne er, at godt arbejde - stor produktion - giver børnene adgang til pioner-organisationer, og forældrene adgang til andre fortrin, f. eks. forfremmelse, bedre bolig o.s.v. Dette stærke konkurrenceprincip er udvidet til at omfatte konkurrence mellem virksomheder og distrikter.

Den givne belønning står i forhold til produktiviteten og indsatsen for kommunismen. Pensionssystemet er henholdsvis 55 år for kvinder og 60 år for mænd. Den ydelse, der kan oppebæres, er 50–100 pct. af de sidste 5 års gennemsnitsløn. Hvis arbejderen ønsker det, kan han både fortsætte arbejdet, eventuelt få et lettere arbejde, og få pension. Som det fremgår er sovjetborgerens sociale stilling forholdsvis god sammenlignet med den økonomiske. Sammenlignes dette som helhed med de forhold borgeren har i andre industrilande, må russerne vel siges at stå i den kolde og fugtige skyggeside i modsætning til den glansfulde vestlige solside.

Men i det faktum, at den menige russer ikke har set glansen, består USSRs styrke.

Solveig Østergård.

Solveig Østergård var lærer på skolen 1975–76.

Et halvt år i Syd- og Nordalberta

Tirsdag den 26. april 1977 kl. 12.30 lettede en DC 8 fra Kastrup lufthavn. Vi var 183 passagerer ombord. Vores mål var Calgary i det vestlige Canada. Det skulle tage omkring 8 timer at flyve derover. Flyveturen gik godt, og vi var i Calgary kl. 16.10 canadisk tid.

Efter vi var landet og havde fået vores visaer i orden gik turen med busser til Olds, det er en by en times kørsel nord for Calgary. Vi ankom til Olds landbrugsskole kl. 17.30.

Her var vi sammen med australiere, new zealendere og nogen fra næsten alle lande i Europa, altså var vi i alt ca. 500. På landbrugsskolen skulle vi være i en uge for at gennemgå nogle små kurser om landbrug og diverse ting i Canada. Ugen sluttede med en god fest, hvor der var indbudt lidt under 1000 mennesker. De indbudte var alle os praktikanter, de fleste af de værtsfamilier, som vi skulle tilbringe det halve år hos, desuden var der enkelte repræsentanter fra regeringen.

Søndagen efter tog værtsfamilierne af sted med hver sin praktikant, som de nu havde fået tildelt. Min værtsfamilie David og Julie Calderwood havde haft praktikanter siden 1970. Jeg var den sekstende praktikant på farmen, som ligger 90 miles syd for Calgary. 40 miles nord for grænsen til Montana.

De sidste 3-4 år har de haft tre praktikanter, to til at hjælpe til ude og en pige til at hjælpe Julie i huset. Fra Olds kørte vi, australieren Richard Smith, svenskeren Anette Hansson og jeg selv med Julie ned til farmen. David var taget op for at se til sin nordfarm, som ligger lidt under 1000 kilometer fra sydfarmen.

Kl. ca. 17 ankom vi til sydfarmen, som skulle være vores hjemsted det næste halve år. Jeg fik et godt indtryk af farmen fra begyndelsen. Der var orden i tingene, rent alle vegne, jo det skulle nok gå. Mandag den 2. maj startede min første arbejdsdag i Canada. Såningen var allerede begyndt, og de havde sået 500 acres før vi kom, altså ca. en tiendedel af det vi skulle over. Det første jeg virkelig lagde mærke til på denne farm var, at ingen mennesker havde stress. Nu, efter at Richard og jeg kom, var vi kun fem på denne farm, men alle tog tingene koldt og roligt, og alle var meget flinke.

Det var gode maskiner, de havde derovre, og de blev passet godt. Hvis noget gik i stykker, måtte vi selv reparere det, lige meget hvad det var, men de havde bygget et stort og godt værksted i 1975, så det

gik let. Direktionen og arbejderne bestod næsten kun af immigranter. På sydfarmen, hvor jeg var, var der en dansk inspektør, som kom der over i 1971 som praktikant, men er altså emigreret og blevet der. Han blev gift sidste år herhjemme i Danmark med en pige, som var praktikant der i huset i 1975. Det var Martin og Lissie Danielsen. Rod Green kom som praktikant der over i 1972 og er også emigreret og blevet der. Han ordner alt regnskabet, og det kan jo nok være en del, når der er 4.500 tdr. land til farmen. I 1974 immigrerede Jan Hand som forhenværende praktikant på denne farm og er nu også en af de førende på farmen. Sidst, men ikke mindst, vores alle sammens boss David Calderwood. Han var den førende person både på syd- og nordfarmen. Han var ikke så meget med i den daglige drift på farmene, men brugte sin tid til vigtigere ting. Han var dog meget med i høsten – han kørte mejetærsker i 5–6 uger, 6 dage om ugen, så det er da alligevel en del.

I foråret så vi ikke meget til David. Han tilbragte nu megen af sin tid på nordfarmen, hvor der var opstået problemer på grund af for megen regn. Det var efterhånden langt hen på foråret i Nordalberta, og de havde ikke fået en kerne i jorden endnu. Efter en måneds forløb på sydfarmen var vi så godt som færdige med at så, og vi kunne se hen til en lidt roligere tid. Derfor besluttede Jan og jeg en dag, at vi kunne tage op og hjælpe dem med at få kornet i jorden, når vejret bød sig.

Den 3. juni kl. 8 kørte vi af sted op til Nordfarmen, 992 kilometer nordvest for vores farm. Vi kørte godt til og var deroppe kl. 6 om aftenen. En lang tur var det, og jeg fik virkelig set, hvor forskelligt land kan være ved bare at køre 1000 kilometer. Nede på sydfarmen er der ikke mange buske og træer, og det er meget fladt og tørt klima, så man altid kan se flere miles omkring sig, når man er ude i marken. Men fra Calmonton, Albertas største by, og mod nordvest skifter det virkelig hurtigt; fra de bare, tørre stepper til masser af søer, masser af træer og mange våde marker, som vi skulle få at føle et par dage efter. Men vi ankom til nordfarmen kl. 6 den aften. Der var så vådt, at vi havde besvær med at komme over det, de kaldte gårdspladsen. Men vi blev da hjertelig modtaget, men humøret var ikke højt oppe hos dem, fordi det lige havde regnet igen, men de havde da fået sået 50 acres, men det er nu ikke meget, når der er 3000. Vi blev oppe på farmen i en uge og fik da sået en del mere. Det var en meget interessant uge, og der på nordfarmen så jeg en del, som jeg ikke troede kunne lade sig gøre.

Den 21. juni startede 92 af os praktikanter på en 3 ugers tur gennem USA. Det var en vældig god tur, og vi så en masse. Vi kørte i to store busser med air-conditions, for eller havde vi nok ikke klaret den ned igennem Nevadas ørken, hvor temperaturen sommetider var oppe og runde de 50° C. Men turen startede altså fra Calgary, og den første stat vi kom igennem var Montana, hvor vi så en stor farm på 13.000 acres eller lige godt 9.100 tdr. land. Vi kørte videre dernedad. Tiden gik godt, vi besøgte et par nationalparker, vi så mange spændende ting såsom gamle Wild West-byer, som var bygget op bare for turismens skyld, men sjovt at se var det. Videre gik det nedad til vi kom til staten Nevada. Hele Nevada er faktisk kun ørken, og der er meget, meget varmt der. Vi besøgte et par store dæmninger, den ene var over Coloradofloden. Det var et mægtigt bygningsværk. Da de lavede denne dæmning, brugte de lige så meget cement eller beton, som de skulle have brugt til at lave en tosporet hovedvej fra New York til Los Angeles.

Turen gik videre til Las Vegas, forlystelsesbyen midt i Nevadas

ørken. Byen består mest af store spillecasinoer og hoteller. Fabrikker o. lign. er der ingenting af. Byen er ene og alene placeret i ørkenen, fordi det er en spilleby. Der er altid meget varmt; den dag, vi besøgte byen, var der 51° C.

Næste dag gik turen videre til Los Angeles, Californien. Her havde vi 4 dage og fik set Disneyland og Hollywood. Vi fik set Stillehavet for første gang, og endelig var vi en tur over grænsen til Mexico. Efter de 4 dage i Los Angeles gik turen til San Francisco, hvor vi tilbragte et par dage. Turen gik derpå videre til staten Washington og op gennem staten Oregon. Vi kom nu op, hvor der er mere farmland. Næsten alt, vi indtil da havde kørt igennem, var bjerge og ørkenner, altså ufrugtbart land. Det var det meste af det vestlige Amerika. Vi kom nu op til de virkelige store kornfarme i Oregon, hvor markerne kunne være miles lange og miles brede, altså mægtige farme er der. Turen gik videre og vi kom op til British Columbia, en provins af Canada. Vores mål var nu endelig Calgary igen. Efter 3 uger på bustur kan det nok være rart at komme hjem. Vi sluttede turen af med 2 dage i Calgary, hvor vi var til verdens største rodeo, Calgary Stampede, hedder det, og det er også interessant og sjovt at se. Det var en mægtig god tur, men rart var det alligevel at komme hjem til farmen.

På farmen igen; og en masse arbejde var i vente. Efter to dage hjemme begyndte vi at snitte grønt med en slags grøntsnitter. Det var maskinstationsarbejde, vi gjorde for andre farme. Det var grønt byg, vi snittede, og det blev brugt til kvægfoder, så vi fik nok at se til. Dette snittearbejde tog 3 uger, og kornet hjemme på farmen var nu så småt ved at modnes. Afgrøden, vi havde, var 3000 acres af byg, 1300 acres rug, 320 acres hvede og endelig 400 acres raps. Men det var rugen, der var ved at modnes, og vi skulle til at skårlægge den. I hele vækstperioden havde vi ikke fået mere end 10 mm vand, så der var ikke meget at høste. Men høsten af korn gik altså i gang den 10. august, og den var færdig den 1. oktober på sydfarmen. Da vi var færdige i syd skulle de så have mejetærskerne op på nordfarmen, da vi kun har de samme fire. Vi har en stor blokvogn at køre dem på. Turen med mejetærskerne tur-retur tager omkring 2 døgn, altså en lang rejse er det. Høsten på nordfarmen ventes at slutte i midten af november, hvis der ikke kommer sne først.

Men alt det var vi ikke med til, for vores tid i Canada var nu forbi.

Den 26. oktober 1977 kl. 16.45 lettede vi fra Calgary og landede i København, 10 timer efter, med et halvt år i Canada i ryggen . . .

Søren Lejre Nielsen.

Søren var elev på skolen 1973-74 og 74-75.

Disciplin

I dagligdagen taler man meget om disciplin, og der er ligeledes mange forskellige meninger om disciplin.

Nogen vil have afskaffet disciplinen, andre vil have skærpet den, men fælles for alle disse grupper er, at de ikke kan blive enige om, under hvilken form disciplinen skal fungere.

Et andet omstridt emne er den såkaldte disciplinkrise, som man siger flourerer temmelig meget, men hvad er grunden til, at disse problemer er opstået?

Inden for disciplin skelner man mellem to former for disciplin. Den ene er orkesterdisciplin og den anden er hærdisciplin.

Orkesterdisciplin fungerer på den måde, at alle i en gruppe har noget at skulle have sagt og ikke bare dirigenten, for hvis orkestret skal fungere, så må alle medlemmerne deltage aktivt, og hvis de har noget at klage over, så må de nødvendigvis prøve at snakke sig til rette med dirigenten.

Dirigenten har da til opgave at lede orkestret uden at være diktatorisk, men føre en politik, som alle kan være tjent med.

Denne form for disciplin er ikke nogen hård form, men noget af det mildeste inden for disciplin.

Orkesterdisciplinen har vundet frem de sidste 15 år. Især på skoler o. lign. steder har man slækket en del på disciplinen. Dette har medført en del problemer, men mere herom i afsnittet om disciplinkrisen.

Hærdisciplinen er så at sige det stik modsatte af orkesterdisciplin. For under hærdisciplin er der ingen snakken om tingene, der er det bare med at holde sin mund og gøre hvad der bliver sagt. Desuden skal man adlyde sine overordnede blindt uanset om de har ret eller ej.

Denne form for disciplin er absolut ikke nogen rar form, og den findes da også kun inden for militæret og et par enkelte steder i det civile liv.

Før i tiden herskede denne form for disciplin en hel del i civilt liv, især på arbejdspladsen og på skolen, men dette er efterhånden faldet væk til fordel for orkesterdisciplin.

Disciplinkrisen har nu et stykke tid været meget omdiskuteret. Et af de største spørgsmål i debatten er: hvorfor er disciplinkrisen opstået?

Disciplinkrisen er nok opstået som en følge af ungdomsoprøret i

60'erne, indførelsen af den frie opdragelse og som et udslag af manglende respekt. Men alt dette bunder sikkert deri, at vore dages børn bliver forsømt, ved det, at deres forældre er på arbejde hele dagen og kommer trætte hjem om aftenen.

Dette medfører, at der ikke er tid til børnene, der så bliver rodet ind i dårlige kammeratskaber og dårlige miljøer.

Skolen kan ikke gøre noget. For skolen er ikke et sted, hvor man skal opdrages, men hvor man skal lære noget, og hvis skolen kontakter hjemmet, får de som regel et møgfald og besked på at blande sig uden om hjemmets anliggender.

Sidste løsning er så børneværnet, men det bliver det bestemt ikke bedre af, for på børnehjemmene bliver alle de »hårde rødder« samlet, og hvad den ene ikke kan, det kan en af de andre.

Derfor er løsningen på disciplinkrisen ikke en hårdere disciplin i skolerne, heller ikke flere institutioner. Men en bred forståelse af de unges problemer fra forældrenes side og sidst, men ikke mindst, en stor portion kærlighed, der kan give de unge deres tryghed, selvtillid og sunde respekt tilbage.

I vore dages samfund vil disciplinen aldrig kunne afskaffes. Disciplinen inden for forsvaret giver jo sig selv, for uden en streng disciplin ville forsvaret slet ikke kunne eksistere. For skolerne gælder det samme som for militæret.

Disse ting bunder igen deri, at folk mangler respekt.

Først når vi får et samfund, hvor menneskets sameksistens er vigtigere end penge og hvor stress og jag er afskaffet, først da kan vi arbejde os hen i mod et disciplinløst samfund. For i sådant et samfund vil alle være lige og alle vil kunne respektere hinanden uden at skulle have besked på det.

Ud fra ovenstående kan vi slutte, at disciplinen er et nødvendigt onde, som det vil tage mange år at afskaffe.

Værre er det at vi kan konstatere, at det store behov for disciplin og den store disciplinkrise vi er inde i stammer fra det miljø, vi i tyve år har knoklet for at bygge op.

Den overdådige materielle velstand og den stadige stræben herefter er absolut ikke kommet ret mange tilgode.

Hårdest er det gået ud over de unge, der er ladet tilbage uden omsorg og kærlighed. Men også de voksne lider under det pres, der er lagt på dem fra forskellig side.

De bliver ikke umulige eller respektløse, nej, de dør simpelthen af det pres de har fået lagt på sig. Måske fordi de ikke har de samme muligheder for at gøre oprør som de unge. De voksne bliver bare stressede, irritable, får ingen motion, har dårlige arbejdsvaner og til

sidst, – så er det bare slut. Indtil da bliver de unge mere og mere forsømte, det er faktisk en ond cirkel, det hele kører rundt i.

Og hvis vi hele tiden skal forsøge at hæve vores materielle velstand i det tempo, som vi har på nu, så går der ikke ret lang tid før ballonen revner med et brag uden lige.

Og så er det spørgsmålet, om der i det hele taget er brug for disciplin mere.

Henning Grindorf,
elev 1975–77.

Kære ven

Kære ven,
hvem du end er.
General eller arbejdsdreng
eller hvad du nu kaldes,
menneske du er
på godt og ondt
med eller uden epauletter.
Hvem du end er
du vil det samme
som alle de andre,

klare dig

mellem dem
du er iblandt.
Høj eller lav
eller her eller der
det er det du vil,
menneske
på godt og ondt
klare dig.

K. H. P.

ÅRETS GANG

Ofte er denne rubrik i årsskriftet startet med beretning om, hvad der i årets løb er bygget af nybygning eller indrettet af nye lokaler. I år er der ikke meget af den slags. Men noget meget vigtigt af en anden kategori er etableret. Hele skolens kloaksystem er lavet om. Det er et led i Stubbekøbing kommunes samlede kloakplan, og dermed for øvrigt igen et led i hele landets plan på dette område.

Her på stedet var dette et stort arbejde, der strakte sig fra først i maj til midt i juni. Der var store udgravninger både foran skolen og i gården, dybe udgravninger gennem de her på egnen så bekendte kalklag. Men takket være Edmund Jensen og hans raske folk forløb projektet overordentlig lempeligt. Ikke en dag måtte vi afbryde afløbene, og ingen kan i dag se spor af, hvad der er foregået. Det var fint arbejde.

Bekostningen af projektet, et par hundrede tusinde, dækkes gennem et kreditforeningslån. Så det varer nogle år, inden vi er færdig med denne sag. Men det er så skolens bidrag til den samlede forureningsbekæmpelse.

Det skal dog også nævnes, at vi sidst på sommeren 1977 byggede en carport. Den er vi glade for. Vi rar fået mere plads. Cykler, knallerter og haveredskaber behøver nu ikke længere at stå hulter til bulter.

Vi startede det nye hold med 57 elever den 15. august under de sædvanlige former. De første dage måtte de gennem de sædvanlige prøver og arrangementer, der tager sigte på inddeling på de forskellige hold og på så hurtigt som muligt at blive rystet sammen.

Når det er overstået begynder dagligdagen. I den første tid spændende og nyt. Lidt efter lidt mindre og mindre af begge dele, skiftende til almindelig hverdag med pligter og krav i form af arbejde og normer, der skal overholdes. Sorte og lyse dage, spændende eller mindre spændende. Sådant som tilværelsen nu er, og menneskene er – forskellige.

Sidst i september var vi inviteret på besøg på Høng Efterskole. Vi gjorde turen til en heldagsudflugt. På vejen op så vi Holmegårds Glasværk og Sorø kirke.

På Høng Efterskole havde man lavet et fint arrangement for os. Det blev indledt med fodboldkamp og endte med dans i gymnastiksalen. Ind imellem programpunkterne var der tid til snak og samvær med beboerne på skolen. Det blev en vellykket dag.

Den 8. oktober havde vi elevmøde. Det var omtalt i sidste års elevskrift. Og skal derfor hurtigt forbigås.

Men om elevmøder i det hele taget skal dog siges lidt. Det er altid spændende at hilse på tidligere elever, men det fornemmes tydeligt, at de lidt ældre er det mest interessant at tale med. Mange i de sidste par årgange er endnu ikke kommet ud over de i tiden verserende vittigheder og udtryk. De har endnu ikke rigtig fundet ind til sig selv og må derfor stadig bruge denne letkøbte fernis.

Nå – selvfølgelig er der store forskelle.

I de sidste par år har vi i årsskriftet haft en rubrik om elever, der har været på skolen for 10 år siden. De er blevet opfordret til i årsskriftet at fortælle om de 10 år, der er gået. I den anledning er en del af disse kommet til elevmødet, og med dem kan man komme på talefod. Mange er gifte og har børn og er etableret på en eller anden måde, kort sagt, de har mærket tilværelsens krav. Netop de krav vi prøver at få eleverne til at forstå, mens de er på skolen, og som vi taler meget om. Det er en oplevelse at opdage, at denne samtale nu let kan fortsættes med de nu voksne mennesker ud fra en hel anden baggrund og stadig ud fra det tillidsforhold, der blev skabt dengang.

Efter efterårsferien var der en rolig arbejdsperiode. Kun afbrudt af en Nykøbing-tur, hvor vi så Sukkerfabrikken og museet. Der var også som vi »plejer van«, arrangeret et terrænløb i Corselitzeskoven.

Ved julemødet talte pastor Poul Christensen fra Nykøbing. Derforuden havde vi inviteret sangkoret fra Den frie Lærerskole i Olle-
rup. Julemødet var som sædvanlig godt besøgt og var, også som sæd-
vanlig, en hyggelig og god optakt til julen.

I januar var vi i teater. Vi så Pygmalion på amatørscenen i Ny-
købing. Det var meget festligt.

Sidst i februar var eleverne i erhvervspraktik. De var spredt over
et stort område, da mange havde praktikpladser på deres hjemegn.
Så vi kunne derfor kun besøge dem, der var her i omegnen. Vort
indtryk var, at mange havde godt udbytte af denne uge.

Midt i marts havde vi et møde her på skolen sammen med Kirkeligt
Samfund. Det har vi nu haft nogle år, og vi synes, det er en god idé.
Vi har da lejlighed til at hilse på mange af skolens venner, som vi

gerne stadig vil føle os i kontakt med, og vi hører, alle skolens beboere, et godt foredrag. Sådan også i år. Mads Lidegård fra Krogerup Højskole talte om livsholdninger i det moderne samfund. Han fortalte om, hvordan tidligere tiders mennesker var så meget i kontakt med naturen, at deres livsholdninger var præget, ja, måske bestemt heraf. Man var undergivet naturens kræfter og bøjede sig for dem, men man søgte hjælp hos højere magter. Mennesket havde en plads i naturen, var med i naturens kredsløb. Man følte, at hvis man ikke passere på naturen, gik livet i stykker.

Anderledes i de nye samfund. Her er mennesket den ypperste skabning, der overskygger alt andet. Det har gjort sig til herre over naturen. Men det har glemt den forpligtelse, det dermed har. At være herre over noget er samtidig at have ansvar for dette noget. Og i moderne tid har dette medført, at naturen, ikke alene naturen rundt om os, men også menneskenaturen, er i fare for at blive ødelagt. Der er mange eksempler på denne ødelæggelse. Får den lov til at udvikle sig videre, vil det vise sig, at livet vil gå i stykker.

Vor tids udfordring er, gennem oplysning og holdningsændring, at standse denne trussel. Mads Lidegård underbyggede sit foredrag med mange eksempler fra såvel fortid som nutid. Det var et meget fængslende og tankevækkende foredrag, der gav stof til megen drøftelse.

Den 26. marts havde vi forældredag. I den anledning havde vi inviteret den kendte børnelæge Sven Heinild til at holde foredrag. Han kaldte dette: Børn og samfund. Også det foredrag er værd at erindre sig, og det havde bud til såvel yngre som ældre tilhørere. Efter foredraget blev der vist gymnastik, og til sidst opførte nogle elever skuespillet: Det er forbudt at være dum. Det var et stykke, dramatikholdet sammen med Rytz havde arbejdet en del med. Og det var et meget fint resultat af dette arbejde, vi nu så på scenen. Det handlede om to drenge, der kommer skævt ind på skolearbejdet og dermed på skolen som helhed. De møder i første klasse, positive og ivrige. Men lider så et lille nederlag, der baner vejen for flere, og til sidst bliver de umulige. Man følger dem gennem alle klasserne, ser deres reaktioner overfor skolen, og, lige så vigtigt, ser omgivelsernes reaktioner overfor dem. Hvordan lærerne og forældrene reagerer overfor deres opførsel, der efterhånden bliver mere og mere umulig i forhold til skolens krav. Den ene dreng føjer sig og bliver efterhånden en medgørlig og artig dreng, men han har det rigtig dårligt, kun ved at flytte bort i fantasiens verden, kan han holde ud at være til. Den anden, derimod, bliver hård og kynisk. Han må gøre modstand for at hævde sig, og han ender med at blive kriminel.

De to drenge, for øvrigt dygtigt fremført af Gitte og Lene, står endnu i erindringen. Og grunden hertil er nok den, at der hele tiden står et ubesvaret spørgsmål foran os: Hvor er de blevet af, alle de ivrige og positive børn, der starter i skolen, og hvordan kan det være, at der er så mange, selv begavede børn, der får alt for lidt ud af deres skolegang? Dette skuespil var en voldsom anklage mod såvel skole som forældre, og det gjorde et stort indtryk på tilskuerne.

Et par ture, vi havde, må også omtales. Den første gik til Fuglsang og Frejlev skov. Gennem parken på Fuglsang gik vi over engene ud til Skejten, dette stenalderlandskab der ligger ud mod Guldborgsund, og hvor isens store sten stadig ligger tilfældigt efterladt. Vejr og vind og vand og sten og gamle træer i en skøn helhed. Man skal kende Skejten for at forstå alt dette. Frejlev skov forbigår jeg helst i tavshed. Jeg skulle være vejviser i skoven. Og vi travede og travede, men fandt kun få af de vældige gravsætninger, der findes der. Vi måtte vende hjem med kun halvt forrettet sag. Men turen som helhed havde været fortræffelig.

Den anden tur gik til Fejø. Det var i maj måned. Vi fordelte os på tre hold og gik hver sin rute. Det var efter råd fra vore gode bekendte derovre. Vi gik en lang tur, meget lang tur, syntes nogle af eleverne, langs med vandet og inde på øen, men vi endte alle ude på Skalø hos familien Bang. Mange af læserne husker nok Lene og Su-

sanne Bang. Fru Bang beværtede os med kaffe og æbleskiver, og vi hvilede os efter traveturens strabadser. Det var meget velkomment. Det var turens højdepunkt. Vi fik igen bekræftet Fejøes smukke natur og dens beboeres gæstfrihed.

Inden eleverne rejste, nåede vi også at komme en tur ud på Knudshoved Odde. gså et dejligt stykke natur. – Dette elevhold fik travet meget, og jeg tror, mange opdagede, for det første, at det godt kunne lade sig gøre, og for det andet, at det var ganske dejligt.

De sidste, efterhånden mange år, har vi været ude at se Industri- og Håndværkerskolen i Nykøbing. Det var vi også i år. Vi får altid en meget fyldestgørende orientering om de mange fag denne skole har med at gøre. Nu har man yderligere fået en afdeling af EFG-uddannelsen inden for bygge- og anlægssektoren, og om den blev vi også grundigt informeret. Men herudover står noget andet tydeligt i vores bevidsthed om disse besøg, og det er erindringen om den venlige og positive modtagelse, vi altid får på denne store skole, hvor man jo ellers nok synes, det ville være tilgiveligt, om ikke der var tid til at tage sig så meget af vores besøg. Men det tager man sig altså tid til, og det er vi meget taknemmelige for.

Midt i maj havde vi jubilarsammenkomst. En hel del 25-års og 50-års jubilarer havde fulgt indbydelsen. Og det blev en både festlig og fornøjelig sammenkomst. Der var ingen 40-års jubilarer i år. For

netop 40 år siden blev skolen omdannet til efterskole, og derfor var der et år, hvor der ingen elever var.

Det kan ikke undgås, at den sidste del af skoleopholdet præges af prøverne. Vi forsøger derfor at koncentrere disse til den sidste halve snes dage. Således også i år. Der er altid en egen stemning over disse dage, men ingen dårlig stemning. Nok er der nogen, der er skuffede over resultaterne, men det er mit indtryk, at der er flere, der er det modsatte.

Og så sluttede endnu et elevhold sit ophold her på skolen, og endnu en flok unge måtte ud for at bane deres egen vej i samfundet. Der var dog påfaldende mange, der fortsatte med at gå i skole under en eller anden form. Alle ønskes de al mulig held og lykke i fremtiden. Vi håber det må lykkes for dem at finde en plads, hvor de kan føle sig tilfredse i tilværelsen.

Nogle af lærerne forlod også skolen. Jens Elsinger skulle tilbage til lærerskolen i Ollerup for at fuldføre sin uddannelse, det var som planlagt. Jens Østergård flyttede til Nr. Åby Efterskole på Fyn. Her har han tidligere været ansat, og denne skole ligger ikke så langt fra Odense Universitet, hvor Østergård har planer om at videreudanne sig. Endelig måtte vi også sige farvel til Lotte Bille, der i det forløbne år på udmærket vis forestod undervisningen i syning og gymnastik. Alle tre har de på hver sit felt gjort et godt arbejde og har på en fin

måde gjort deres til, at helheden kunne blive så god som mulig. Vi siger dem tak for godt samarbejde.

Straks efter eleverne var rejst, begyndte hovedrengøringen. Under fru Rasmussens ledelse gik en halv snes piger i gang. Nogle af eleverne blev for at hjælpe. Og i løbet af en fjorten dages tid var det overstået, og derefter var der stille på skolen en tid. Også pigerne i køkkenet rejste, Hanne Jørgensen, Birgit Thomsen, Gitte Pedersen, Merete Nielsen og Nina Jensen, alle skulle de videre i deres uddannelse. Også de skal have tak for den indsats, de har øvet på stedet.

Men nye kom til. I køkkenet Marianne Beske Sørensen, Jette Clausen, Marianne Jacobsen, Lone Pedersen og Kirsten Bagge Hansen. Kun Kirsten har ikke været elev, så helt nye er de jo ikke.

Der kom hele tre nye lærere. Erik Kjelgård, som var her for to år siden, kom tilbage efter endt uddannelse på Den frie Lærerskole i Ollerup, hvorfra også Niels Brunse kom. Den tredje nye, Else Tue Jensen, der er fra Stubbekøbing, vendte hermed tilbage til sin hjemegn efter i nogle år at have været ansat på skoler i Jylland.

Nu er alle i gang med et nyt elevhold, gamle som nye. Og vi kan glæde os over et godt samarbejde om det daglige arbejde.

Når vi måtte have tre nye fuldtidsansatte lærere skyldes det, at Dagny Rytz har et års orlov fra skolen. Hun er i dette skoleår på kursus på Danmarks Lærershøjskole.

Jeg kan ikke omtale dette år uden at komme ind på en tildragelse, der berørte os meget dybt her på skolen.

Skolens gode ven og nabo, Hans Høier, døde den 1. oktober. Hans Høier blev ramt af en alvorlig sygdom, og kunne altså ikke stå denne igennem.

Det var ikke sådan, at vi i det daglige havde så meget med Hans Høier at gøre. Men den bevidsthed, at på den gård, vi hver dag har for øje, boede en mand, vi altid kunne regne med, altid kunne være trygge ved, altid kunne vente forståelse hos, og, det var også sikkert, altid kunne bede om en tjeneste, det var af uvurderlig betydning. Og Høier placerede sig så dybt i vores bevidsthed, at vi endnu ikke rigtig har fattet, at han ikke er mere. Skolens nuværende faste beboere vil for altid bevare mindet om Hans Høier.

Sådan er året gået, med lyse og mørke dage. Dog flest lyse, fordi vi har med unge at gøre.

Alt i alt tænker vi på dette år som et godt år, og det arbejde, der er præsteret i årets løb, har det været værdifuldt at have været med i.

Vi ønsker årsskriftets læsere en rigtig glædelig jul.

K. H. P.

Kirsten og Knud Holm Pedersen.

Skolekredsen

Ja, nu lakker året på hæld, derfor er det vel naturligt, at man gør en slags status, og når man sidder og blader i Nr. Ørslev Ungdomsskoles vedtægter ser man, hvad der bl. a. står i paragraf 4, at der bag skolen står en skolekreds. Denne består af medlemmer af det fra overgangen til selveje bestående andelsselskab Nørre Ørslev Ungdomsskole. I kredsen kan optages medlemmer, dels forældre som har eller har haft børn på skolen eller elever som har fuldført deres skoleophold, og andre interesserede. Nærmere oplysninger om optagelse kan fås ved henvendelse til skolens forstander eller dens bestyrelse.

Jeg føler trang til her i elevskriftet at gøre opmærksom på denne skolekreds, og hvis ikke der hele tiden sker en vis tilgang, vil skolekredsen uddø. Det er af stor betydning for en skole, at der er en vis opbakning bagved, det har der altid været bag Nr. Ørslev Ungdomsskole. Skolen har god tilslutning fra egnens og landsdelens unge, men også unge uden for Storstrømsamtet har fundet frem til et ophold på Nr. Ørslev Ungdomsskole. Et skoleophold kan ikke måles helt i nuet, men skal vurderes over en længere periode, men et er givet, det er udviklende for de unge, dels det at skifte miljø, samværet, at indordne sig sammen med andre, begynde at føle et ansvar, tage stilling til mange af livets begyndende spørgsmål og problemer i samfundet.

Derfor føler jeg også grund til at nævne denne skolekreds' betydning for skolen. Nr. Ørslev Ungdomsskole har nu i snart henvend 100 år, dels som højskole, senere som ungdomsskole eller efterskole, været en vigtig faktor i det folkelige, kulturelle og åndelige liv for landsdelen. Det er, som der står i paragraf 1 i vedtægterne: Dens formål er at drive efterskolevirksomhed, og herigennem skabe gode betingelser for en opdragende skoleundervisning, der hviler på et grundtvigsk livssyn inden for rammerne af lov nr. 259 af 4. juni 1970 om efterskoler med flere skoler.

Mange gode og dygtige mænd og kvinder har igennem årene haft ansvaret for skolen. De ydre rammer samt økonomien har bestyrelsen tilsynet med, men det pædagogiske ansvar har forstanderen, der samtidig forestår den daglige ledelse i samarbejde med lærerkollegiet.

Hermed vil jeg henstille til elevskriftets læsere: Hvis ikke du er medlem af skolekredsen, så bliv det. Vi må støtte og værne om de kulturelle værdier, vi har. Man må også være rede til at tage et ansvar, hvis der melder sig en opgave. Det er fornyelse, opbakning og tilgang, der skal til, for at ting kan bestå, også en skolekreds.

Hakon Winther.

Elevmødet

Det traditionelle elevmøde på Nørre-Ørslev Ungdomsskole blev i år afholdt lørdag den 8. oktober. Mødet var fastsat til kl. 11, og da man regnede med at alle var vel ankommet, samlede man i den store skolestue.

Her blev mødet indledt med en sang, hvorefter Holm holdt en kort tale, inden han gav ordet til tre tidligere elever. De fortalte, hvad de havde foretaget sig i de ti år, der nu var gået, siden de forlod skolen. De havde alle tre det fællestrek, at de havde arbejdet en del i udlandet. Derfra havde de hjembragt mange interessante oplevelser, som de nu videregav til os andre.

Derefter havde de tidligere elever lejlighed til at gense deres gamle værelser, som de nuværende beboere fremviste for dem.

Nu var det tid til at spise middagsmad, som efter forventningerne bestod af: frikadeller og kartoffelsalat samt frugtsalat.

Efter at man havde spist og udvekslet minder, var der gymnastikopvisning. Først viste et pigehold jazzballet. Derefter fremførte et blandet hold deres program, der bl. a. indeholdt trampolinspring. Efter dette spillede de tidligere elever fodbold mod de nuværende elever. Kampen blev overlegent vundet af de tidligere elever med 7-0.

Herefter blev der serveret kaffe og te samtidig med, at der igen blev udvekslet minder.

Efter eftermiddagskaffen var der underholdning nede i gymnastiksalen. Underholdningen, som de nuværende elever stod for, indeholdt sange, sketches og et par quiz.

Holm afsluttede elevmødet med at ønske alle de fremmødte alt godt fremover.

Randi Larsen.

Jubilarer

25 års jubilarer:

Øverst fra venstre: Tove Jørgensen (Jakobsen), Ase Andersen (Markersen), Karen B. Henriksen (Bruun), Inge Rasmussen (Svendsen), Rita Hansen (Romer), Erika Christensen (Kock), Birgit Petersen (Christiansen) og Grethe Petersen (Ottesen).

Nederst fra venstre: Tove Corneliussen (Mikkelsen), Solveig Hansen (Kepp), Tove Petersen (Mortensen), Erika Bendtsen (Jensen), Kirsten Laustsen (Olsen) og Hanne Carstensen (Frimann).

25 års jubilarer:

Stående fra venstre: Henning Hansen, Jørgen Larsen, Erik Friis, Rasmus Egon Jensen, Rasmus Hansen, Preben Petersen, John Petersen, Egon Larsen, Bent Jensen og Frede Nielsen.

Siddende fra venstre: Kjeld Rasmussen, Hans Erik Friis, Hans Chr. Hansen, Ejgil Jørgensen og Børge Koch.

50 års jubilarer:

Øverst fra venstre: Svend Myssen, Chr. Høegh-Andersen, Hans Hansen, Jens Martin Breitenstein, Anders Løjmand, Egon Ringsing, Johannes Rasmussen, Frede Breitenstein, H. L. Jørgensen og Karl Kimer.

Nederst fra venstre: Kathe Hansen, Ingeborg Andreassen, Gudrun Bech, Mimi Laustsen, Laura Jensen og Ingeborg Bagger.

Skolens bestyrelse

Gdr. Hakon Winther, Nymanngård, Radsted, 4990 Saksøbing. (form.)

Fru Asta Jensen, Nr. Grimmelstrup, 4840 Nr. Alslev.

Gdr. Jes Kimer, Hullebæk, 4800 Nykøbing F.

Gdr. Helge Larsen, Vålse, 4840 Nr. Alslev.

Gdr. Bernh. Olsen, Østervang 2, 4990 Saksøbing.

Provst Allan Pedersen, 4871 Horbelev.

Inspektør Erik Abel, Birketvej 107, 4941 Bandholm.

Fru Birgit Holtze, Krårup, 4930 Maribo.

Gdr. H. Ellehave, Bruserup Skovgård, 4873 Væggerløse.

Gdr. Jørgen L. Larsen, Oustrup, 4863 Eskilstrup.

Konservesmester Erik Roed Hansen, Hamborgskovvej 54, Sundby L.

Skolens lærere

Knud Holm Pedersen

Kirsten Holm Pedersen

Knud Pedersen

Hans Kimer

Daghy Rytz

Else Tue Jensen

Erik Kjeldgård

Niels Brunse

Elsebeth la Cour

Nyt fra gamle elever

Igen i år har vi skrevet ud til dem, der var elever for 10 år siden og bedt dem fortælle lidt om, hvad der er sket, siden de var her. Ikke alle har vi hørt fra, og andre har det ikke været muligt at finde.

»Her er så lidt nyt fra en gammel elev fra årgang 1967—68.« Den gamle elev er Per Ove Jensen fra Humlebæk.

Da Per Ove forlod skolen kom han i lære som reservedelsekspedient i Helsingør. Det kunne han ikke finde sig til rette med og sprang fra.

Per Ove skriver: »Jeg begyndte så at sejle, og den første gang jeg var ude, sejlede jeg i 14 måneder, hvoraf de 12 måneder gik i fast rutefart nede på den vestafrikanske kyst, og det var både sjovt og lærerigt at se sådan en ny og fremmedartet verden og levemåde.«

Derefter var Per Ove soldat.

Per Ove fortsætter: »Efter soldatertiden var jeg ude at sejle igen. Jeg sejlede da i 10 måneder på 2 forskellige både, som gik i fast rutefart nede på Middelhavet og Nordafrika. Da jeg afmønstrede den sidste båd, begyndte jeg at køre for min far, som havde en taxaforretning på det tidspunkt.«

Per Ove kører nu lastvogn og har gjort det i fem år. Han blev gift i 1976 og har to børn, en dreng på 6 år og en pige på 2 år.

Per Ove bor nu i Birkerød, Skovgårdsparken 23 st. tv.

»Det er ikke til at forstå, at det er 10 år siden vi var sammen på skolen. Der er sket en masse ting i de 10 år,« skriver Bente Skovgård Hansen.

Da Bente rejste her fra fortsatte hun skolegangen på Høng kommuneskole og derefter på Hadsten højskole ved Århus. Derefter tog Bente den 1-årige barneplejuddannelse og arbejdede derefter i forskellige vuggestuer.

Efter to afslag om optagelse på forsorgsseminarium var Bente i 1973 så heldig at blive optaget på Hindholm forsorgsseminarium ved Slagelse.

Hun blev færdig i 1976 og arbejder nu i en vuggestue i Kalundborg. Samtidig fik hun en dejlig lejlighed, Blegdammen 32 I/II, i Kalundborg.

Bente er hverken forlovet, gift eller har børn endnu.

Niels Christensen fra Maglebrænde bor i øjeblikket Bellingegårdvej 13, 4800 Nykøbing, men har sammen med sin kone Bodil, som han blev gift med i sommer, købt en gård med overtagelse til december. Den ligger Tindstedvej 19, 4800 Nykøbing F.

Niels fortæller i sit brev: »Efter endt skoleophold kom jeg på Næsgård Agerbrugsskole som foderelev; der var jeg i et år. Jeg blev så indkaldt til Livgarden den 1. juli 1972; der var jeg et års tid.

Den 1. november 1973 kom jeg igen på Næsgård og tog et et-årigt driftslederkursus. I al den mellemliggende tid har jeg været på Bellinge Avls-gård, først som elev, siden som traktorfører.«

Lotte Lautsen, Fynsvej 12, 4270 Høng.

Lotte kom efter skoleopholdet i huset på Knuthenborg, og derefter kom hun til Sy- og Tilskærerskolen i Nykøbing, hvor hun var i 1½ år og fik eksamen som tilskærer.

Lotte fortæller videre: »Derefter begyndte jeg på noget helt andet. Jeg kom i en børnehave som forpraktikant i Nykøbing. Der var jeg i et halvt år og derefter i en anden børnehave. Jeg søgte nu ind på seminariet og blev optaget på Slagelse børnehaveseminarium, hvor jeg fik min eksamen i 1975.«

Lotte har nu et job på Benløse skole som børnehaveklasselærer for to klasser og er vældig glad for det.

Jette Lange hed tidligere Rasmussen og bor Elvervej 10, 4863 Eskilstrup. Jette blev gift i 1972 og har en pige på fire år.

Jette skriver: »Jeg var pige et år på skolen. Derefter var jeg 1½ år på Eskilstrup alderdomshjem. Nu er jeg sygehjælper på Centralsygehuset i Nykøbing F.«

Nils Jansen er medhjælper på Forsorgs- og Behandlingshjemmet Saxhøj i Saksøbing.

Nils fortæller: »Hvert år rejser jeg i ferien. I år har jeg været på Island. Det var en dejlig tur, hvor vi så en masse.«

Nils bor Nørrevang 24, 4990 Saksøbing.

Anni Lundberg Christensen bor hjemme hos sine forældre, Lyttehøjvej 1, 4840 Nr. Alslev, sammen med sin søn på 6½ år.

Anni har været i køkkenet forskellige steder, bl. a. her på skolen og på Centralsygehuset i Nykøbing F. Anni har nu i seks år været pakkerske på Lundby mejeri.

Lis-Eva Holm Jensen blev efter endt skoleophold smørrebrødselev i Humlebæk. Hun blev udlært i 1970.

To år senere blev Lis-Eva gift og er nu hjemme og passer sine to piger på 3½ og 5 år.

Lis-Eva hedder nu Pedersen til efternavn og bor Rosenvænget 37¹ th., 3480 Fredensborg.

Hans Frederik Jørgensen, Nakskovvej 10, 4943 Torrig, skriver: »Efter opholdet kom jeg i lære hos Brdr. Clausen, Nakskov, som mekaniker.«

Efter soldatertiden på Bornholm blev Hans Frederik landmand derhjemme og derefter atter mekaniker i et år. Nu er Hans Frederik igen hjemme og med i gårdens drift.

Bodil Larsen hedder nu Pedersen og bor Stubvej 5, 4850 Nr. Alslev.

Bodil fortæller: »Ja, jeg bor stadigvæk i Brarup og er gift og har to drenge på 6 og 3 år. Jeg er hjemmehjælper indenfor Nr. Alslev kommune og har været det i 1½ år. Det er jeg meget glad for.«

»Ca. to år efter opholdet på skolen rejste jeg til København og fik en uddannelse som barneplejerske på et børnehjem,« skriver Connie Ørbæk Madsen. »Senere var jeg i en børnehave nogle år, men for snart to år siden startede jeg på noget helt andet; jeg begyndte på Kommunehospitalet i København som sygehjælper.

Men jeg var jo også blevet gift og har to piger på henholdsvis 7 og 2½ år, og vi ville alle gerne flytte på landet, så sidste år i december flyttede vi til en lille by der hedder Skellebjerg, den ligger mellem Dianalund og Ruds-Vedby, og her bor jeg altså nu og arbejder som aftenvagt hveranden uge på et stort hospital i Dianalund, »Kolonien Filadelfia«. Et dejligt arbejde.«
Connie hedder nu Sørensen og adressen er Hedebyrødevej 34, 4292 Skellebjerg.

Hans Erik Albrekt bor hjemme i Vejringe sammen med sin kone Bodil. De håber på at finde en passende landbrugsejendom, de kan købe.

Hans Erik har fået en landbrugsuddannelse. Han har arbejdet flere forskellige steder, både i mark og stald.

Efter en periode på tre år som fodermester i Jylland kom Hans Erik på landbrugsskole. De sidste to år har han været bestyrer på en gård i Nordsjælland, men er nu igen tilbage på Falster.

Vi har også talt med nogle pr. telefon eller med deres forældre og derigennem fået at vide, hvordan de 10 år er gået:

Bente Janski er blevet børnehavelærer, dimitteret for 4 år siden. Hun er ansat ved Fuglebjerg skolevæsen, hvor hun har børnehaveklassen. Hedder nu Elm og bor Næstvedvej 13 i Fuglebjerg.

Jens Holger fra Femø har uddannet sig som landmand. I øjeblikket arbejder han udenfor erhvervet, bor i Ølstykke, regner dog stadig med at blive landmand. Han var her til elevmødet sammen med sin forlovede.

Gert Rasmussen er blevet uddannet som kok på Hotel Hvide Hus i Maribo. Har også arbejdet på Hotel Hvide Hus i Køge. Nu sejler han på København-Oslo ruten. Sejler 12 døgn og har fri 6 døgn. Bor hjemme i Fuglse. Han er glad og godt tilfreds, siger hans mor.

Palle Høy har beskæftiget sig med lidt af hvert. For tiden arbejder han på Flexovit i Toreby. Han bor sammen med sin pige på Gedservej i Nykøbing.

Anette Schulz var hele 3 år i køkkenet på skolen; de 2 år som køkkenleder-elev. Derefter var hun på skole og endelig et år i køkkenet på Nykøbing sygehus. Hermed var hun uddannet køkkenleder.

Anette er nu gift og bor i Maribo, Lupinvej 15, hendes navn er Hansen. Hun arbejder på det nye rekonvalescenthjem i Maribo. I øvrigt kan berettes at hun og Bøje har bygget hus, og at de har en søn på et års tid. Anette giver udtryk for, at hun synes, de har det godt.

Karin Lundh blev uddannet hos Smidts Magasin i Nykøbing. Karin er gift Christiansen og bor i Dianalund på Sjælland. Hun har to børn. Hendes adresse er Bakkevænget 5, Dianalund.

Birthe Thomsen hedder nu Christiansen og har en lille pige på 3 år. Birthe blev uddannet i Skodepotet i Nykøbing. Har siden arbejdet på et kontor, så i Brugsen i Maribo og er nu i Favør i Saksøbing. Hun bor på Emil Årestrupsvej 30, Saksøbing.

Om de følgende er kun, hvad vi har hørt.

Flemming Christiansen arbejdede på Nyboe og Nissen i Stubbekøbing indtil fabrikken lukkede. Han var derefter så heldig at få arbejde på Finérfabrikken i Orehoved. Flemming har købt hus i Nr. Alslev og bor der sammen med sin pige.

Jan Christensen bor i øjeblikket Hasseløvej 59 i Væggerløse sammen med sin pige, men håber at finde en anden bolig.

Jan arbejdede tidligere på fabrikken Atlas i Nykøbing, men fik efter en kortere periode som arbejdsløs arbejde på Raaco i Ø. Toreby. Jan har nu været der i 2 $\frac{1}{2}$ år.

Elevholdet 1973—74

Gunner Andersen er EFG-elev. Har fået en datter.
Henrik Nielsen er repræsentant for DLG.
Børge Hansen er konstabel i Vordingborg.
Bente Hald arbejder på Nørre Alslev alderdomshjem.
Lene Bang arbejder også på et alderdomshjem. På Fejø.
Hans Chr. Christensen er snart udlært som maskinsnedker.
Bjørn Standal er EFG-elev.
Henri Petersen er maskinarbejder.
Jeanette Larsen er i en børnehave i Stenlille.
Søren Lejre har i sommer været landmand i Canada. Han er nu kommet hjem, men tænker på at rejse igen.
Britta Hansen arbejder i Favør i Maribo.
Jens Arne Jørgensen er lastbilchauffør.
Bente Brun Henriksen er handelsskoleelev i Nykøbing F.
Halfdan Møller R. er arbejdsløs.
John Hinch er også arbejdsløs.
Ivan Jensen er konstabel ved flyvevåbnet på Stevns.
Birgit Mogensen arbejder på fabrik på Nørrebro.
Allan Pedersen arbejder på DFØ i Osted.
Mik Hilsbo er maler.
Bjarne Bendtsen er chauffør.
Sonja Hansen er på fabrik i St. Merløse.
Vinnie Andersen er det samme.
Bente Nielsen er kontorassistent i DSB. Hun er blevet gift.
Jan Kastrup er speditørelv.
Kim Matzen er maskinarbejder på Nakskov Sukkerfabrik.
Anne Marg. Hansen (Søs) er kokelev.
Anni Nielsen er apotekerassistent i Holbæk.
Anne Kristensen er i huset i Nykøbing F.
Mona Larsen er gift og bor i Glumsø. Hun har fået en søn.
Annette Olsen er laborant.
Dennis Hansen er maskinarbejder på Saksøbing Sukkerfabrik. Han er gift.
Charlotte Steffen er arbejdsløs.
Annie Frøling Nielsen hedder nu Mortensen og bor i Århus.
Michael Thielst er gift og bor i Næstved.
Bjarne Eriksen er traktorfører hjemme i Skovby.
Gitte Winther er laborant på Glostrup sygehus.
Kim Madsen er tømrer i Roskilde.
Jesper Larsen er smed.
Vibeke Jensen er gift og har et barn.

Elevholdet 1974—75

Nina arbejder på et revisionskontor.
Bjørn er EFG-elev.
Bente Morén tager HF i Næstved.
Biga er EFG-elev i Nykøbing F.
Per Staal er konstabel.
Ivan er konstabel i flyvevåbnet på Stevns.

Anne-Marie skal til at arbejde på Nobel i Nykøbing F.
Lars er landbrugsmedhjælper i Lundby.
Svend Åge er også landbrugsmedhjælper.
Bjarne er traktorfører hjemme i Skovby.
Jimmy er arbejdsløs.
Morten Nielsen er i lære som automekaniker.
Kim er kok på Emperial.
Jane arbejder i Nakskov som ekspeditrice.
Bente L. går i skole.
Per Jæger er i smedelære i Egelev.
Børge er konstabel i Vordingborg.
Ulla er arbejdsløs.
Joan er ekspeditrice i Nakskov.
Lisa arbejder som butiksslagter i Nakskov.
Birgit arbejder på en plasticfabrik.
Jørn er på tur jorden rundt som landmand.
Britt er i gang med en uddannelse som køkkenleder.
Søren har i sommer været landbrugsmedhjælper i Canada. Han er nu kommet hjem, men tænker på at rejse igen.
Svenn N. er autolakerer.
Jessie er i huset i Gentofte.
Jan er speditørelv i ADAM.
Henrik er ved landbruget.
Hanne Rytter går i 2. g på Maribo gymnasium.
Poul er specialarbejder på et metalværksted.
Annegrete er arbejdsløs.
Carsten arbejder på »Hjertelys« ved Vordingborg.
Michael er overkonstabel.
Lis er EFG-elev i København.
Jette er syerske på »Dorika«.
Steen er elektriker.
Margit J. går på handelsskole i Vordingborg.
Hanne og Birgit er i gang med en uddannelse som køkkenleder, var to år i køkkenet på skolen og er nu på husholdningsskole på Ankerhus i Sorø.
Jeanette arbejder i en børnehave i Stenlille.

Med venlig hilsen

Ulla og Per.

Elevholdet 1975—76

Lisa Abel er slagterelev i Nakskov.
Githa Andersen er i huset i England.
Morten Andersen er tømrerlærling i Skovby.
Per Ove Andersen er i lære på Næstved Maskin Elektro.
Henrik Barylak er konstabel.
Annette Berg arbejder på et plejehjem.
Anne-Marie Foli er i huset i Rødby.
Jane Gottfredsen er ekspeditrice hos en bager.
Henning Grindorf er på sofartsskole.
Bente Lykke Hansen går i skole.

Bente M. Hansen er HF'er i Næstved.
Jens T. Hansen er i lære som murer.
Jon Hansen er på en sukkerfabrik i København.
Marianne Pia Hansen er kontorelev.
Annelise Henriksen er arbejdsløs.
Jan Erik Holm er truckfører.
Brian Hvidt Nielsen er i lære på Holeby Diesel.
Jessie Jakobsen er i huset i Gentofte.
Helle Jelsbak er EFG'er i Nykøbing F.
Karsten Jensen er konstabel ved søværnet.
Lisbeth Jensen er EFG'er i Slagelse.
Biga Jespersen er EFG'er i Nykøbing F.
Ulla Jørgensen er arbejdsløs.
Kit Kock er i lære som sekretær.
Jens Larsen er på kontoret i bilcentret i Nykøbing F.
Jens P. Larsen er i lære som klejnsmed.
Merete Larsen er måske i lære som køkkenelev.
Käte Lundgreen er i huset og laver mad på en kro.
Jess Matthiesen er ekspedient i Køge.
Jan Mortensen er handelslærling.
Jørgen Nielsen er i lære som elektriker.
Merete Nielsen er på slagteriskolen i Roskilde.
Nina S. Nielsen er kontorelev hos en advokat.
Joan Nielsson er i butik.
John Vedel Olsen er på Næsgaard Agerbrugsskole som praktikantelev.
Gitte Pedersen er HF'er i Nakskov.
Hans-Anker Petersen er landmand på Bellinge.
Pia Petersen er i huset i Klampenborg.
Sonja Petersen er kontormedhjælper.
Lars Piil er landbrugsmedhjælper.
Poul Erik Poulsen er på værkstedsskole i Roskilde.
Marianne Rasmussen er i huset på Møn.
Hanne Rytter går på gymnasiet i Maribo.
Jesper Simonsen er svagstrømstekniker.
Astrid Standal har plads i huset i England.
Bo Steffen er i lære som elektriker.
Per Staal er konstabel.
Lis Anne Sønderup er hospitalsmedhjælper på Sct. Hans.
Heine Sørensen er metalarbejder.

I ønskes alle en glædelig jul og godt nytår af

Jesper og Pia.

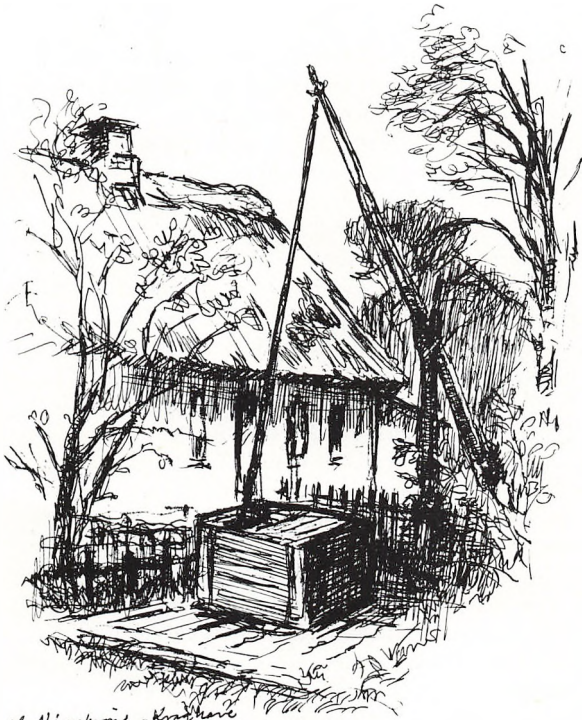
Elevholdet 1976—77

Githa Riel Andersen er i huset i England.
Irene Toxværd Christensen er på husholdningsskole i Vordingborg.
Svend Erik S. Christensen er elev her på skolen.
Jette Clausen er i køkkenet her på skolen.
Jens Engel arbejder på en gård.
Lone Sonja Errebo er elev her på skolen.

Niels-Erik M. Frederiksen er konstabel.
Helene Fridan er elev på en efterskole i Jylland.
Henning S. Grindorf er på søfartsskole i Svendborg.
Dot Hansen er HF'er i Nykøbing F.
Henrik Hansen er elektrikerlærling i Idstrup.
Henrik F. Hansen arbejder på en gård.
Jens T. Hansen er murerarbejdsmand.
Ole T. Hansen er på gymnasiet.
Pia Hawthorne er i huset i Nakskov.
Lone Holm er EFG'er i Nykøbing F.
Jessie Jakobsen er i huset i Gentofte.
Marianne Jakobsen er i køkkenet her på skolen.
Carsten Ø. Jensen er i lære hos Wulff i Stubbekøbing.
Gitte Jensen er EFG'er i Nykøbing F.
Lars Jensen arbejder på en gård.
Lene Jensen er EFG'er i Nykøbing F.
Tom G. Jensen er elev på Eskilstrup skole.
Nuka Jeremiassen er elev her på skolen.
Lotte Brentegani er elev her på skolen.
Maj-Britt Jørgensen er på EFG-skole.
Karen M. Kaare er EFG'er i Nykøbing F.
Connie Knudsen er elev her på skolen.
William K. Knudsen er maskinarbejder i Næstved.
Ib R. Kragh er elev her på skolen.
Grethe I. Larsen er i huset i Næstved.
Lars P. M. Larsen er på EFG-skole.
Lene H. Larsen, UTF og arbejder i en børnehave.
Maibritt Larsen er på efterskole.
Susanne Lund er i huset i Eskilstrup.
Morten S. Madsen er i lære hos sin far som klejnsmed.
Palle Madsen er mekanikerlærling.
Bente Mathiesen går i skole i Eskilstrup.
Jess P. Mathiesen er butikslærling.
Niels L. Nielsen arbejder hjemme.
Annelise Olsen tager 10. kl.
Anitha Pedersen er EFG'er i Nykøbing F.
Anette K. Pedersen arbejder på et alderdomshjem.
Lone J. Pedersen er i køkkenet her på skolen.
Søren A. Pedersen er i smedelære.
Finn L. Petersen er elektrikerlærling.
Anne Pejter er elev her på skolen.
Poul E. Poulsen er på værkstedsskole i Roskilde.
Bente H. Rasmussen er i huset i Nykøbing F.
Lene Rasmussen arbejder på LF-Data i Nykøbing F.
Maja M. Rasmussen tager UTF på Ulrikkenborg skole.
Jesper Simonsen er på teknisk skole i København.
Dorthe Larsen er arbejdsløs.
Marianne B. Sørensen er i køkkenet her på skolen.
Peter M. Wulff er elev her på skolen.

Venlig hilsen

Dot.

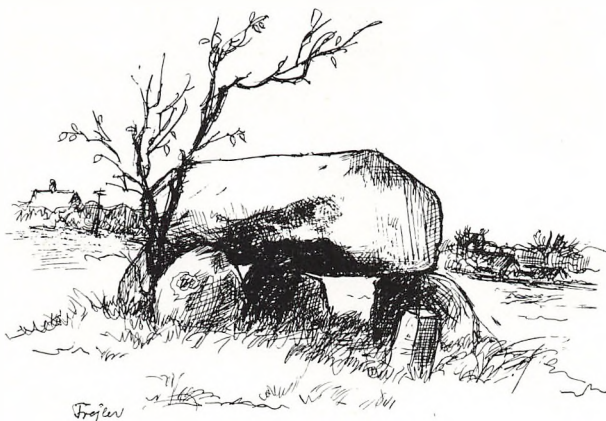
gl. Nijpebruid - Kraffhane

ELEVFORTEGNELSE

1977—78

Børge Albrechtsen, Carlsfeltsvej 36, 4850 Stubbekøbing
Jette Lone Andersen, Præstemarken 6, 4850 Stubbekøbing
Rudi Andersen, Hovedgaden 66, 4050 Skibby
Susanne Andersen, Glentevej 14, 3000 Helsingør
Karsten Beske, »Vejsegaard«, Hovedvej 7, nr. 47, 4920 Søllested
Liselotte Brentegani, Herredsvej 60, 4944 Fejø
Anette Christensen, Hulvejen 3, 4880 Nysted
Henning Christensen, Egensevej 27, Vålse, 4840 Nr. Alslev
Svend Erik Christensen, Gavlhusvej 3, Lidstrup, 4800 Nykøbing F.
Carl Henrik Christiansen, Bøgelundsvej 6, Nr. Ørslev, 4800 Nyk. F.
Robin Sejer Danielsen, Kalvemosevej 36, Femø, 4930 Maribo.
John Mayland Ebernezerson, Råbrovej 25 A, Ledøje, 2750 Ballerup
Lone Sonja Errebo, Stubberupvej 24, 4800 Nykøbing F.
Lars Torben Foli, Søndergade 27, 4970 Rødby.
Betzy Gebka, Rudbjergvej 12-14, 4984 Tillitze
Dorrit Hansen, Rosnæsvej 218 st. tv., 4900 Nakskov
Joan Jacobsen, Vognmandsmarken 6, 4880 Nysted
Liselotte Jakobsen, Rågelundevej 22, 4892 Kettinge
Birgitte Jensen, Sindingvej 6, 2770 Kastrup
Erling Blak Jensen, Møllevej 67, 4930 Maribo
Klaus Peter Jensen, Mølløvænget 4, 2640 Hedehusene
Marianne Frost Jensen, Kongsnæsbakken 13, 4850 Stubbekøbing
Nuka Jeremiassen, Frederikssundsvej 86, 3670 Veksø
Ann-Marie Jørgensen, Torpedammen 62, 2650 Hvidovre
Marianne Jørgensen, Vesterkade 14a, 4970 Rødby
Susanne Jørgensen, Vestergade 14a, 4970 Rødby
Connie Knudsen, Maribovej 50, Bursø, 4930 Maribo
Niels-Holger Knudsen, Vigvej 11, Nr. Vedby, 4840 Nr. Alslev
Ib Rasmussen Kragh, Skelbækvej 9, 4600 Køge
Anker Krog Kristensen, Tårsvej 53, 4990 Saksøbing
Ruth Kristiansen, Storemosevej 40, 4944 Fejø
Kim Johnni Larsen, Trepilevej 9, 4880 Nysted
Randi Drisgaard Larsen, Jernbanegade 15, 4863 Eskilstrup

Erik Lorentzen, Hjortemosevej 27, 4944 Fejø
Gunver Nielsen, »Borregården«, 4270 Høng
Lise Lotte Nielsen, Henriksholm Boulevard 45, 2610 Rødovre
Morten Bjerre Nielsen, Jungshovedvej 37, 4720 Præsto
Jørgen Pedersen, Egensevej 16, Vålse, 4840 Nr. Alslev
Anne Pejter, Hamborgskovvej 23, Sundby L., 4800 Nykøbing F.
Claus Petersen, Syrenvej 8, 4863 Eskilstrup
Henrik Yngve Petersen, Kettingevej 107, 4892 Kettinge
Charlotte Ransby, Sdr. Nissum, 6990 Ulfborg
Johnny Rasmussen, Riserupvej 44, 4840 Nr. Alslev
Karsten Birkedal Rasmussen, »Vesterhøj«, Nr. Ørslev, 4800 Nyk. F.
Yvonne Rasmussen, Kobberbæksvej 55, 5700 Svendborg
Majbritt Staal, Nyvænget 13, 4654 Fakse Ladeplads
Jan Stefaniuk, Kløvermarksvej 6, 4863 Eskilstrup
Anni Sørensen, Pårup Møllevvej 211, 4951 Nørreballe
Gitte Marie Sørensen, Parkvej 47¹ th., 2630 Tåstrup
Hanne Lykke Sørensen, Ådalen 32, Mogenstrup, 4700 Næstved
Peter Michael Wulff, Sønderlundsvej 21¹ tv., 2730 Herlev
Dorte Kot Nielsen, Skandsen 39 A st., 4900 Nakskov
Maj-Britt Jørgensen, Torpedammen 62, 2650 Hvidovre
Janne Jacobsen, Ringvejen 30, 4900 Nakskov

Home by Lynn

Årsskriftet koster i år 20 kr.
Send pengene snarest
HUSK ELEVMØDET
2. lørdag i oktober måned 1978
(se dagspressen)

INDHOLD

Gustav Munch Pedersen: Livet	3
Dagny Rytz: Kære ven, kære medborger, kære menneske	4
Erik Kjeldgård: Hvor kommer en mening eller en holdning fra ..	6
Hans Kimer: Det gamle firma	8
Jens Elsinger: At være eller være onkel, det er spørgsmålet	10
Solveig Østergård: Indtryk fra en sovjetrejse	12
Søren Lejre Nielsen: Et halvt år i Syd- og Nordalberta	15
Henning Grindorf: Disciplin	19
K. Holm Pedersen: Kære ven	21
K. Holm Pedersen: Årets gang	22
Hakon Winther: Skolekredsen	30
Randi Larsen: Elevmødet	31
Jubilarer	32
Skolens bestyrelse	34
Skolens lærere	34
Nyt fra gamle elever	35
Elevfortegnelse	44

Vignetterne er tegnet af maleren Th. Skeel-Ankersen